

Projekt

z dnia 19 lutego 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W MROCZY**

z dnia 2026 r.

w sprawie ustanowienia programu osłonowego pn. „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.), w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.), Rada Miejska w Mroczy uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026, który stanowi załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Środki na realizację działań w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026 będą pochodziły z budżetu własnego (20%) oraz dotacji z „Programu Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026 (80%).

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Mrocza.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały nr
Rady Miejskiej w Mroczy
z dnia.....2026 r.

PROGRAM OSŁONOWY „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” NA ROK 2026

I. Podstawa prawna Programu Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026, zwany dalej „Programem”, jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, ze zm.), który stanowi, że do zadań własnych gminy należy podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. Program nadal będzie realizowany w 2026 r. na terenie Gminy Mrocza w związku z wejściem w życie Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026.

II. Cel Programu Program jest elementem polityki społecznej gminy i zakłada realizację Modułu II Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026.

Celem Modułu II jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gmin w realizacji świadczenia usług opiekuńczych. Wsparcie finansowe gmin w realizacji usług opiekuńczych poprzez świadczenie „opieki na odległość” na rzecz osób w wieku 60 lat i więcej poprzez: dofinansowanie zakupu lub dzierżawy oraz kosztów użytkowania tzw. opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa; dofinansowanie kosztów użytkowania opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa zakupionych ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów, w latach 2022-2025. Realizacja Modułu II ma także na celu objęcie wsparciem osób w wieku 60 lat i więcej w ich miejscu zamieszkania, które mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym im potrzebom.

Teleopieka stanowi nowoczesną formą sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. To idealne rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych, jak i tych objętych wsparciem w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, u których nieprzewidywalność zmiany stanu zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwie najszybciej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

III. Ocena sytuacji warunkująca realizację Programu Starzenie się społeczeństwa jest naturalnym i nieuniknionym procesem występującym w każdej wysoko rozwiniętej gospodarce. Polska starzeje się w zbyt szybkim tempie a taka struktura wiekowa społeczeństwa RP rodzi poważne skutki ekonomiczne oraz społeczne m.in. dla systemu emerytalnego, a także dla ochrony zdrowia. Według danych statystycznych, około 80% osób starszych cierpi na co najmniej jedną chorobę przewlekłą, a ponad 50% – na co najmniej trzy. Przez wzgląd na współistniejące z okresem starzenia pogarszanie się stanu zdrowia oraz narastającą niesamodzielną okoliczności samodzielnego mieszkania przez osoby starsze mogą stanowić zagrożenie dla ich bezpieczeństwa. Postęp procesu starzenia generuje już odczuwalne, szczególnie w Polsce, skutki dla finansów publicznych, dla systemu świadczeń emerytalnych, świadczeń zdrowotnych i opiekuńczych

	2023	2024	2025
liczba mieszkańców Gminy Mroczy ogółem	9012	8 945	8 776
liczba kobiet powyżej 60 roku życia	1095	1032	1038
Liczba mężczyzn po 65 roku życia	607	581	593

(dane Urzędu Gminy w Mroczy na dzień 31 grudnia 2025 roku)

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w wieku powyżej 60 roku życia

2023	2024	2025
52	48	64

(dane Centrum Usług Społecznych w Mroczy - stan na 31 grudnia 2025 roku)

W przypadku braku możliwości lub ograniczonego zakresu opieki ze strony osób najbliższych istnieje konieczność zapewnienia osobom starszym odpowiedniego poziomu wsparcia w postaci usług opiekuńczych bądź instytucjonalnych form pomocy. Celem jest utrzymanie osób wymagających pomocy jak najdłużej to możliwe w środowisku domowym. Opieka domowa jest postrzegana jako jedna z najlepszych i najefektywniejszych form opieki.

Liczba osób powyżej 60 roku życia korzystających z usług opiekuńczych

2023	2024	2025
16	19	55

(dane Centrum Usług Społecznych w Mroczy - stan na 31 grudnia 2025 roku)

Wobec słabnącej roli rodziny ciężar zapewnienia pomocy potrzebującym w zaawansowanym wieku być jest w coraz większym stopniu przenoszony na instytucje zarządzane przez państwo i organy samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe (NGO's) i prywatne (niepubliczne) podmioty gospodarcze. Opieka instytucjonalna jest wielokrotnie droższa od kosztów ponoszonych w związku z opieką nad seniorem pozostającym we własnym środowisku. Polityka społeczna musi zostać skierowana na rozszerzanie sieci wsparcia środowiskowego, wsparcia społecznego, dialog międzypokoleniowy, włączenie społeczne seniorów, ich aktywizację.

Na podstawie danych statystycznych stwierdza się, że blisko 33% osób po 60 roku życia i 50% osób po 80. roku życia doświadcza upadków we własnym domu, które przyczyniać się mogą do okresowego lub trwałego ograniczenia ich sprawności. W świetle zjawiska starzenia się społeczeństwa i konieczności poszukiwania rozwiązań, które zapewnią jak najdłuższy pobyt osób starszych w środowisku domowym coraz częściej dostrzega się potencjał alternatywnej formy opieki dla osób starszych jaką jest teleopieka. Uzupełnia ona opiekę rodziny oraz wsparcie w postaci usług opiekuńczych jako świadczeń z pomocy społecznej. Definiuje się tę formę opieki jako wszelkie usługi świadczone na odległość z wykorzystaniem technologii komunikacyjno-informacyjnych. Teleopiekę określa się również jako usługi stałego, zautomatyzowanego i zdalnego monitorowania podopiecznych, umożliwiające im kontynuację życia we własnym domu, minimalizujące ryzyko zagrożeń oraz związanych z nimi sytuacji kryzysowych.

Korzyści wynikające z systemu teleopieki:

- poprawa stanu funkcjonalnego i jakości życia osób starszych oraz ich opiekunów,
- poprawa świadomości na temat własnego stanu zdrowia,
- poprawa efektywności opieki nad osobami starszymi poprzez zmniejszenie obciążenia opiekunów w zakresie czasu poświęcanego na obowiązki opiekuńcze,
- wydłużenie okresu życia w środowisku domowym i ograniczenie czasu hospitalizacji,
- poprawa poczucia bezpieczeństwa osób samotnych.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” jest odpowiedzią na potrzeby seniorów w zakresie ochrony zdrowia jak również kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych, które nie są samodzielne.

IV. Zakres podmiotowy i przedmiotowy Programu

W ramach programu, osobom w wieku 60 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do tzw. opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa wyposażonych w następujące funkcje:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski/urządzenia,

- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja)
- funkcje umożliwiające monitorowanie czasu realizowanej opieki przez osoby świadczące usługi opiekuńcze lub pomoc sąsiedzką.

Program skierowany jest do osób w wieku 60 lat i więcej, mających problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom. Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa powinny być połączone z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na urządzeniu, umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą.

Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 60 lat i więcej powinny być jak najprostsze w obsłudze. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (np. ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję pracownika ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych (np. pracownika socjalnego czy opiekunkę środowiskową) lub wezwać służby ratunkowe.

W ramach programu mogą być ponoszone koszty kwalifikowalne niezbędne do prawidłowej realizacji zadania:

- zakup lub dzierżawa opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa do świadczenia usługi „opieki na odległość”,
- zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centralę monitoringu,
- przyznanie, zgodnie z przyjętym w danej jednostce regulaminem wynagradzania, dodatków do wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej lub jednostek samorządu terytorialnego bezpośrednio realizujących zadanie w terenie lub rozeznających potrzeby osób w wieku 60 lat i więcej w tym zakresie,
- koszt szkoleń dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej lub jednostek samorządu terytorialnego w zakresie obsługi systemu opieki na odległość, w przypadku gdy są oni bezpośrednim realizatorem przedmiotowej usługi,
- działania promocyjno – informacyjne, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykułów w prasie lokalnej,
- zakup drobnych materiałów biurowych (np. papier do drukowania umów użyczenia opasek),
- zakup nowych urządzeń dla dotychczasowych użytkowników opasek z uwagi na brak możliwości ich naprawy w ramach gwarancji (sprzęt użytkowany ponad 2 lata lub niekwalifikujący się do naprawy ze względu na stan techniczny),
- koszty napraw pogwarancyjnych (jeżeli koszt naprawy nie przewyższa kosztu zakupu nowego sprzętu).

V. Realizatorzy Programu Program realizuje i koordynuje Centrum Usług Społecznych w Mroczy.

VI. Źródła finansowania Programu Na program przeznaczają się środki finansowe pochodzące z dotacji celowej budżetu państwa.

1. W ramach programu gminom udziela się wsparcia finansowego na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r., zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania.

2. Gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych programem, jeżeli udział środków własnych gminy wyniesie **nie mniej niż 20%** przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.

3. Gmina zgłasza zapotrzebowanie, w ujęciu rocznym, na środki z budżetu państwa na realizację programu, wypełniając formularz zapotrzebowania, który zostanie opublikowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Centralnej Aplikacji Statystycznej.

4. Gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych w Module II po przyjęciu programu osłonowego lub uzupełnieniu przyjętego już w danej gminie programu osłonowego o działania obejmujące zakres podmiotowy i przedmiotowy w/w Modułu, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.

5. Wojewoda na podstawie złożonych przez gminy zapotrzebowań, przekazuje tym gminom dotację na realizację programu, zgodnie z art. 150 ustawy o finansach publicznych.

6. Niewykorzystana kwota dotacji podlega zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie o finansach publicznych.

7. Środki, o których mowa w ust. 1, zaplanowane są w budżecie państwa na zadania określone w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.

VII. Monitoring Programu

Końcowe sprawozdanie z realizacji programu zostanie przekazane do wojewody w terminie do dnia **29 stycznia 2027 r.**

Sprawozdanie roczne uwzględnia dane:

- rzeczywistą liczbę osób objętych wsparciem w ramach Modułu II,
- koszt realizacji usługi wsparcia,
- poziom korzystania z opasek i innych urządzeń bezpieczeństwa mierzony jako liczba zgłoszeń seniorów poprzez opaskę lub inne urządzenie bezpieczeństwa do centrali obsługującej opaski lub inne urządzenia bezpieczeństwa

Uzasadnienie

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem do zadań własnych gminy należy między innymi podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Seniorzy w wieku 60+ stanowią ok. 23% mieszkańców Gminy Mrocza. Objęcie wsparciem seniorów w wieku 60 lat i więcej pozwoli na zaspokojenie ich podstawowych potrzeb życiowych oraz wpłynie na poprawę ich bezpieczeństwa.

Przyjęcie niniejszej uchwały spowoduje zwiększenia wydatków z budżetu gminy i będzie stanowiło 20% budżetu własnego oraz dotacji 80% z Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026 r., gdyż program będzie realizowany w terminie do dnia 31 grudnia 2026 roku.

Dzięki realizacji Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026, gmina zapewni całodobową teleopiekę dla mieszkańców w wieku 60+, która przełoży się na wzrost bezpieczeństwa seniorów w miejscu ich zamieszkania, co ma największe znaczenie w przypadku osób mieszkających samotnie lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu. Dzięki dostępowi do całodobowej teleopieki ratowników medycznych, gmina umożliwi seniorom jak najdłuższe pozostanie w ich środowisku domowym. Usługa teleopieki, realizowana przez profesjonalnego wykonawcę, przekłada się na zdrowie psychofizyczne seniorów, a także możliwość całodobowego wsparcia seniora niezależnie od wyzwań związanych np. z epidemią. Dzięki zdalnym usługom teleopieki gmina może objąć wsparciem coraz większą liczbę seniorów.

Teleopieka stanowi istotne narzędzie procesu deinstytucjonalizacji systemu opieki społecznej, która to jest kierunkiem rozwoju strategii krajowej polityki społecznej.

W związku z powyższym podjęcie stosownej uchwały jest uzasadnione.